

Prosjektbeskrivelse

Byåsen menighet som ressurs-/ kompetansesenter for frivillighet i Kirken i Trondheim

Grunnlag for prosjektet:

Samfunnet er helt avhengig av frivillighet. For at enkeltmennesker skal få dekket sine behov og få sine rettigheter kreves et samarbeid mellom det offentlige, næringslivet og frivilligheten. Kirkens virksomhet forstår vi i denne sammenhengen som en del av frivilligheten.

Prosjektet ønsker å stimulere til frivillig engasjement for å løse menneskers behov i menighet og lokalsamfunn. Dette vil gi positive utslag i to retninger – både de som bidrar og de som mottar vil oppleve mer sosial tilhørighet og bedre fysisk og psykisk helse.

Når flere deltar i frivillig arbeid, skapes det større engasjement og oppgavene vil med større bredde i kompetanse kunne løses på en kvalitativt bedre måte.

Grunnlaget for prosjektet er frivillighet i en vid forstand, og vi velger å bruke Sirris/Sporsheims definisjon på frivillighet: «Fritt, ulønnet arbeidet som kommer andre enn vedkommende selv, sin familie eller andre nærme til gode.»

Kirkens oppgave er å gjøre evangeliet virksomt i handling og bidra til at mennesker finner sin plass i fellesskapet. Menighetens medlemmer, dvs de frivillige og ansatte, utgjør ressursen som skal løse denne oppgaven. De frivilliges betydning blir enda mer aktualisert etter skillet mellom stat og kirke. Samtidig merker menighetene, som resten av samfunnet, en generell nedgang i frivilligheten. Dette er en utfordring som prosjektet vil bidra til å løse.

Prosjektet har som mål å legge til rette for og stimulere til mer frivillig innsats i menighetene og lokalmiljøet.

Plan for diakoni i Den norske kirke omtaler frivillighet som en viktig del av kirkens diakonale oppdrag, og frivillig arbeid finnes allerede i store deler av kirkens arbeid. Men det frivillige arbeidet kan altså få enda bedre kår og utvides

Prosjektet må vurdere underveis hvilke oppgaver det er naturlig å jobbe med under kirkens paraply og begrunnelsen for det.

Organisk frivillighet

Forskning peker på organisk frivillighet som en viktig faktor for suksess i frivillighetsarbeid. Dette finner vi igjen både i rapporten fra Kirkerådet 7/20, forskningsrapporten Frivilligarbeid i kirken av VID og den nasjonale diakoniplan for Den norske kirke.

Definisjon

Organisk frivillighet kan forstås som en frivillighet som vokser nedenfra, der mennesker tør å komme med sine ideer og initiativ, ser muligheter og behov, uten at tjenesten er definert av andre (som stab eller andre deler av organisasjonen). Den andre enden av skalaen er oppgavefokuset eller instrumentell frivillighet. Oppgavefokuset frivillighet vil alltid være nødvendig - mange trives best med konkrete oppgaver – men også her kan man utvikle et større rom for involvering og

kompetansedeling. Det å legge mer til rette for organisk frivillighet, hvor behovene og engasjementet kommer fra grasrota, åpner et større rom for eierskap og engasjement, noe som gjør at frivilligheten blomstrer.

Oppfølging av frivillige

Arbeidsgruppen har noterte seg at fokus på ivaretagelse av eksisterende frivillige er et mye viktigere premiss for å lykkes med frivillighet, enn rekruttering. Av den grunn har ikke prosjektet fokus på rekruttering. Ivaretagelse og relasjon til eksisterende frivillige blir derfor grunnleggende som fundament for vekst.

Prosjektet legger føringer og rammer for arbeidet, mens selve innholdet baseres på organisk tenkning. Dette betyr at prosjektet ikke blir større enn det frivillige engasjementet som utløses og prosjektleder vil være ansvarlig for å legge til rette for denne utviklingen. Prosjektet legger til grunn at aktivitet ikke startes før nødvendige frivillighetsgrupper er etablert, og tillater nedlegging av aktiviteter som det ikke er frivilligoppslutning om. (ref. St. Jakob kirken i Bergen).

Prosjekteier:

Kirkelig Fellesråd er eier av prosjektet. (vedtatt i KfiT AU sak 21/22)

Begrunnelse: Sikre bred forankring og styring, og implementering av resultatene i menighetene i Trondheim.

Kirkelig Fellesråd vedtok i sitt møte i desember 2021, at det blir lagt et ressurscenter for frivillighet til Byåsen menighet. Fellesrådet har i Handlingsplan for frivillighet sagt at Ressurscenteret vil være en drivkraft og motivator for byens menigheter i oppfølging av handlingsplanen. Fellesrådet har vedtatt å opprette en prosjektstilling knyttet til Ressurscenteret.

Det forutsettes at det utarbeides en avtale mellom Kirkelig Fellesråd og Byåsen menighetsråd om utførelse av oppdraget for å sikre nærhet og eierskap som kan bidra til måloppnåelse og kunnskaps- og erfaringsdeling.

Målgruppe:

Menighetene i Den norske kirke og lokalmiljøene i Trondheim, med Byåsen menighet som arnested.

Målsetting for prosjektet:

Å etablere et ressurscenter for frivillighet for menighetene i Trondheim. Dette gjøres gjennom å utvikle det lokale frivillighetsarbeidet i Byåsen menighet på en systematisk og sammenhengende måte i samarbeid med andre lokale frivillige aktører. Ressurscenteret bygges opp og fungerer slik at andre menigheter kan dra nytte av dette arbeidet.

Hovedfokus:

1. Å legge til rette for mer organisk frivillighet.
2. Utvikle organisk frivillighet så det kan bli en naturlig arbeidsform i menighetene.
3. Utvikle ny kunnskap om frivillighet i folkekirka med bakgrunn i teori, metoder, erfaring og forskning gjennom å
 - Arbeide kunnskapsbasert
 - Invitere til forskning på frivillighet i folkekirka

Fokusområder

Samspill / samskapning / inspirasjon

- Utarbeide metoder som legger til rette for organisk frivillighet.
- Videreutvikle oppfølgingen eksisterende frivillige på en hensiktsmessig måte.
- Invitere menighet og lokalsamfunnet til samskapning utefra behov og engasjement.
- Utvikle strukturer for samspill mellom byens menigheter, og derved dra nytte av hverandres kompetanse og erfaring innenfor frivillighetsarbeid.
- Ta inn relevante punkter fra Handlingsplan for frivillighet i Kirken i Trondheim.

Verdiplakat

- Klargjøring av hva som avgjør om et frivillige initiativ i passer innenfor menighetens virksomhet og utarbeiding av en verdiplakat man jobber under.

Kompetanse og ledelse

- Utvikle frivillighetsledelse som arbeidsform og gjøre erfaringer på dette.
- Tilføre veiledningskompetanse til stab og frivillige som skal lede frivillige.
- Tilføre relasjons- og kommunikasjonskompetanse i menigheten som innebærer en forbedring av:
 - En til en relasjonene
 - Kommunikasjonen mellom råd, utvalg, stab og frivillige
- Kompetanseheving med fokus på internt og eksternt informasjonsarbeid.

Systemer

- Utprøving av nye metoder og it-systemer for samspill mellom og oppfølging av frivillige.

Prosjektorganisering:

Kirkelig Fellestråd i Trondheim som prosjekteier oppnevner styringsgruppe og vedtar dens mandat.

STYRINGSGRUPPE

Styringsgruppens mandat:

- Ivareta eierskapsinteresser og sikre forankring hos prosjektets eiere
- Ivareta det strategiske perspektivet gjennom oppfølging av prosjektbeskrivelsens målsettinger, fokusområder og organisering
- Følge opp vedtatt prosjektplan og budsjett
- Sikre god økonomistyring og framdrift.
- Tar stilling til dilemmaer underveis i prosjektet
- Rapportering til prosjekteier.

Forslag til styringsgruppens sammensetning:

- Representant fra Kirkelig Fellestråd er leder av styringsgruppa
- Representant fra Byåsen menighetsråd
- Representant fra Kirkevergens administrasjon (Avdelingsleder kirkeliv)
- Representant fra Nidaros biskop (Prosten Strinda)

- Leder av Byåsen frivilligsentral
- Daglig leder
- Prosjektleder er sekretær

Styringsgruppen vedtar mandat for prosjektleder, prosjektgruppen og evt referansegruppen.

PROSJEKTGRUPPE

Prosjektgruppen består av:

- Prosjektleder (leder prosjektgruppen) som lønnes i 100% av Kirkelig Fellesråd
- Presteressurs fra Byåsen menighet (forutsetter støtte fra bispedømmerådet)
- Representant fra Frivilligheten på Byåsen
- Representant fra menighetene i Trondheim
- En representant fra hvert av utvalgene i Byåsen menighet
 - diakoniutvalget
 - ungdomsrådet
 - trosopplæringsutvalget
 - gudstjenesteutvalget

BYÅSEN MENIGHETS UTVALG

- Invitere de fastsatte utvalgene til å delta i prosjektet gjennom oppfølging av prosjektmålene.
- Stab, råd og utvalg vil få opplæring i metoder og verktøy.
- Før avslutning av prosjektet vil Byåsen menighet opprette et frivillighetsutvalg for å ivareta prosjektets interesser etter avvikling. Vi ser for oss at dette utvalget vil arbeide på tvers av menighetens råd og utvalg, samt følge opp arbeidet med de frivillige (koordinering, opplæring, rekruttering, ivaretagelse, medarbeidersamlinger mv.).

REFERANSEORGANISASJONER *inviteres til refleksjon omkring fremlagte tema.*

LÆRINGSFORUM *for kommunikasjon og dialog som møtes regelmessig:*

- For andre menigheter
- For lokalmiljøet på Byåsen
- Jevnlig informasjon om prosjektet utad

SAMARBEIDSPARTNERE

Vi ønsker å samarbeide bredt med organisasjoner/andre fagmiljøer og menigheter for å lykkes med prosjektet.

Naturlige samarbeidspartnere kan være Trondheim kommune, Kirkerådet, Nidaros bispedømmeråd, Frivillighet Norge mfl.

Lokale samarbeidspartnere i prosjektet kan være korps og idrettslag, handelsstanden, lokale skoler, sykehjem, frivilligsentral i nærmiljøet, bibliotek, frivillige organisasjoner for øvrig som Lions, historielag, mfl.

FORSKNINGSMILJØ

Disse involveres i prosjektet etter hvert som prosjektet utvikles.

WORKSHOP er en arbeidsform som vil bli benyttet for ulike målgrupper.

Prosjektperiode:

1. Januar 2023 – 31. Desember 2025

Behov for ressurser:

Prosjektets behov for ressurser må fortløpende vurderes. Ved prosjektets oppstart ansees dette for å være behovet for ressurser.

- Kirkelig Fellestråd: Ressurser som tilsvarer 100 % stilling som innebærer både prosjektleder og andre funksjoner i prosjektet, samt administrative kostnader.
 - Nidaros biskop: Ressurser som tilsvarer 60 % stilling til vikartjenester for at menighetens prester kan arbeide i prosjektet.
 - Ressurser til forskning og utviklingsarbeid
 - Ressurser for intern og ekstern kompetanseheving av stab og frivillige
-